Poľnohospodárske družstvo podielnikov Radošovce – Paderovce

V ý r o č n á s p r á v a
za rok 2023

Účtovná jednotka: Poľnohospodárske družstvo podielnikov Radošovce – Paderovce
Sídlo: Radošovce 107, 919 30

Obsah

I. Charakteristika družstva
II. Hospodárenie družstva v roku 2023
    1. Rastlinná výroba
    2. Živočíšna výroba
    3. Investičná oblasť
    4. Analýza stavu a vývoja družstva
III. Návrh na rozdelenie hospodárskeho výsledku roku 2023
IV. Podnikateľský zámer na rok 2024
V. Stanovisko predstavenstva k výsledkom hospodárenia a podnikateľskému zámeru
VI. Finančné výkazy a správa audítora

Výročná správa
Poľnohospodárskeho družstva podielnikov Radošovce – Paderovce
o výsledkoch hospodárenia za rok 2023

I. Charakteristika družstva

PDP Radošovce – Paderovce so sídlom v Radošovciach vzniklo 21. 9. 1990 a do Obchodného registra bolo zapísané na Okresnom súde v Trnave dňa 1. 1. 1991. Základné imanie dosahuje čiastku 36 800 € a predstavuje súhrn základných členských vkladov všetkých členov. Medziročne sa znížilo 1600 € z dôvodu úmrtia dvoch členov.

Štruktúru orgánov tvorí členská schôdza ako najvyšší orgán, predstavenstvo a kontrolná komisia.

Predstavenstvo je 5-členné, kontrolná komisia 3-členná, členovia týchto orgánov sú volení členskou schôdzou.

K 31. 12. 2023 pracovalo na družstve 23 pracovníkov, z ktorých je 6 členov družstva. Ku koncu roku malo družstvo 46 členov, z toho 28 dôchodcov.

V roku 2023 družstvo obhospodarovalo 876 ha pôdy, ktorú má prenajatú od vlastníkov pôdy formou nájomných zmlúv na dobu 10 rokov. Základnou činnosťou družstva je výroba a predaj poľnohospodárskych produktov, t. j. rastlinná výroba, ktorú dopĺňa chov hovädzieho dobytka.

II. Hospodárenie družstva v roku 2023

Rok 2023 ukončilo družstvo so ziskom vo výške 351 372,49 € pred zdanením. Celkové náklady boli čerpané vo výške 2 299 tis. €, čo je o 99 tis. € menej ako v minulom roku. Výnosy dosiahli čiastku 2 650 tis. €, a medziročne sa znížili o 2 tis. €.

Celková hodnota netto majetku dosahuje výšku 3 041 tis. € a medziročne sa zvýšila o 150 tis. €. Z celkového majetku predstavuje dlhodobý majetok 1 287 tis. €, ktorého hodnota sa medziročne zvýšila o 16 tis. €.

Obežný majetok, ktorého výška vzrástla z 1 615 tis. € na 1 747 tis. €, tvoria zásoby vo výške 977 tis. €, pohľadávky v hodnote 349 tis. € a finančné účty vo výške 421 tis. €. Časovo rozlíšené náklady a príjmy sú vo výške 6 tis. €.

Uvedený majetok je krytý vlastným imaním vo výške 2 466 tis. €, ktoré medziročne vzrástlo o 246 tis €, záväzkami vo výške 543 tis. € a časovým rozlíšením výdavkov a výnosov budúcich období v celkovej výške 32 tis. €.

Úverová zaťaženosť družstva vzrástla z 85 tis. € na 224 tis. € ďalším splatením úveru, nakoľko sa čerpali dva nové úvery na traktor MF, sejačku Väderstad.

Priemerná mesačná mzda na pracovníka dosiahla výšku 1 460,- €, ktorá je na takej istej úrovni ako v r. 2022. Priemerná hodinová odmena vzrástla zo 7,80 € na 8,10 €.

Po uskutočnení daňovej analýzy za rok 2023 je daňový základ pre daň z príjmov 319 186,57 €, z ktorého vyplýva daňová povinnosť vo výške 67 029,18 €. Zaúčtovaním dane z príjmov je hospodársky výsledok po zdanení zisk vo výške 284 343,31 €.

1. Rastlinná výroba

Hospodársky rok 2022/2023 bol vzhľadom na celkový priebeh počasia pre rastlinnú výrobu priaznivý. Podarilo sa nám založiť všetky porasty v agrotechnických termínoch. Vďaka miernej zime boli oziminy na jar v dobrom stave, ale až na výskyt hraboša poľného, ktorý nám narobil nemalé problémy hlavne na porastoch pšenice tvrdej a repky. Od polovice februára do polovice marca sme kompletne prihnojili všetky oziminy. Koncom marca bolo prevedené druhé regeneračné prihnojenie repky ozimnej a začiatkom apríla pšenice a jačmeň. Priaznivé marcové počasie, nám umožnilo vykonať predsejbovú prípravu a samotnú sejbu cukrovej repy v agrotechnickom termíne. Jar však bola neobvykle chladná a neskoré nočné mrazy v apríli zasiahli už vzchádzajúci porast cukrovej repy. Celú výmeru 108 ha sme museli vyorať a vykonať náhradný osev cukrovej repy.

V marci až apríli sme založili podľa nariadenia EÚ ekoschémy: biopás pre medonosné plodiny, trávy na ornej pôde, úhor bez porastu, biopás s porastom a úhor s porastom. Celkovo sme na tieto ekoschémy vyčlenili 61,32 ha ornej pôdy do neproduktívnych plôch.

Sejbu silážnej a zrnovej kukurice sme ukončili 30. apríla. Májové zrážky s úhrnom 80 mm za mesiac napomohli všetkým plodinám. Neobišla nás ani nepriazeň počasia, keď 21.júna silná víchrica s dažďom povalila porasty repky olejnej, pšenice a jačmeňa kŕmneho čo ovplyvnilo ich kvalitu a zber.

Žatva začala 2. júla zberom hrachu, ktorá bola prerušená zrážkami a ukončená bola 18. júla zberom mäkkej pšenice. Výsledky žatvy boli na našom družstve priaznivé a výnosy sa pohybovali nad úrovňou 5 ročného priemeru.

Úroda tvrdej pšenice dosiahla na pestovanej výmere 290 ha výnos 6,87 ton/ha Mäkká pšenica pestovaná na výmere 24 ha dosiahla výnos 7,3 ton/ha. Jačmeň kŕmny pestovaný na výmere 23 ha nám dal výnos 5,97 t/ha. Hrach kŕmny, ktorý bol zasiaty na 73 hektároch, nám dal výnos 3,32 ton/ha. Tento nižší výnos hrachu oproti predošlým rokom bol zapríčinený častými zrážkami. Následkom zrážok začal hrach odhnívať. V posledných rokoch vykazuje pekné úrody aj repka ozimná, ktorú sme pestovali na 176 ha s výnosom 4,3 ton/ ha.

Vyorávanie cukrovej repy zo 108 hektárov bolo rozdelené na tri vyorávky. Prvá sa vyorávala od 15. septembra, kde sme vyorali 58 ha s dosiahnutou cukornatosťou 16,4%. Druhá vyorávka sa začala vyorávať 12. októbra vyoralo sa 35 ha a tretia vyorávka pokračovala až 27. novembra vyorávkou na 15. ha. Tieto dve vyorávky cukrovej repy sa vyorávali v ťažkých podmienkach v premočenej pôde, tu sme dosiahli cukornatosť 15,5%. Celkový výnos z hektára bol 69 ton a celková produkcia cukrovej repy dosiahla 7465ton

Oproti minulému roku si výrazne polepšila silážna kukurica, kde sme v tomto roku mali dostatočné množstvo hmoty na výrobu siláže a preto sme preradili časť kukurice 13,96 ha na zrnovú, ktorá dosiahla výnos pri vlhkosti 14% 8,6 t/ha. Silážna kukurica bola pozberaná na výmere 78 ha a dosiahla výnos 42 t/ha a celkovú produkciu 3272 ton.

Za posledné dva roky hospodárila rastlinná výroba s nasledovným osevom a úrodou:

plodina	výmera v ha		úroda v t/ha	
	2022	2023	2022	2023
pšenica tvrdá	325	291	5,64	6,87
pšenica potrav.mäkká	43	24	3,18	7,35
jačmeň krmny	45	23	5,91	5,89
repka ozimná	154	176	3,90	4,32
cukrová repa	98	108	38,34	69
kukurica zrnová	26	14	-	8,57
kukurica silážna	64	78	18,21	41,93
lucerna siata	38	18	28,15	13,59
hrach krmny	69	73	3,89	3,32

Rok 2023 sa vyznačuje nepriaznivým vývojom priemerných realizačných cien našich komodít, kde sme u všetkých zaznamenali pokles okrem cukrovej tepy, kde sme zaznamenali nárast.

Medziročný vývoj realizačných cien uvádza nasledovná tabuľka:

plodina	priemerné realizačné ceny rok 2022	rok 2023	vývoj v % r. 2023/2022
pšenica potravinárska	370	-	-
pšenica tvrdá	468	379	80,98
jačmeň krmny	-	-	-
kukurica zrnová	-	-	-
repka ozimná	579	497	85,84
cukrová repa	32	38	118,75
hrach krmny	361	245	67,87

Dosiahnutá produkcia a realizačné ceny dosiahli tržby za komodity vo výške 1 702 tis.€.

Podstatný vplyv na rentabilitu výroby majú i vstupné náklady, u ktorých sa v tomto roku hlavné materiálové náklady medziročne znížili o 47 tis. €.

Druh nákladu	skutočnosť rok 2022	skutočnosť rok 2023	vývoj v % r. 2023/2022
Nakúpené osivá	85	125	147,0
Nakúpené hnojivá	306	193	63,07
Nakúpené chemikálie	131	135	103,05
Pohonné hmoty	159	158	99,37
Zberové práce	63	75	119,0
Agrochemické práce	10	9	90,0
Nájom za pôdu	60	63	105,0
Náklady spolu	**805**	**758**	**94,16**

Dôležitým zdrojom výnosov v rastlinnej výrobe sú dotácie, ktoré nám boli za rok 2023 poskytnuté vo výške 310 tis. € a medziročne sa znížili o 70 tis. €. Dotácie nám boli poskytnuté v nasledovnej štruktúre: jednotná platba na plochu a platby prospešné pre klímu a životné prostredie, vrátane redistributívnej platby - 107 tis. €, platba na pestovanie cukrovej repy – 55 tis. €, platba na kravy s trhovou produkciou mlieka - 44 tis. €, pomoc vo forme úľav na environmentálnych daniach – 31 tis. €, dotácia na platby poistného 6 tis. € a mimoriadna podpora pestovateľom pšenice 15 tisíc €. Dotácie na ekoschémy 52 tisíc €.

Rastlinná výroba uzatvorila rok 2023 so ziskom vo výške 641 tis. €, čo je medziročne vyšší zisk o 204 tis. €.

2. Živočíšna výroba

Živočíšnu výrobu predstavuje chov hovädzieho dobytka, ktorého stavy zvierat medziročne klesli o 18 ks na celkový počet 486 ks.

K 31. 12. 2023 vykazovali jednotlivé kategórie zvierat nasledovné stavy:

- teľatá do 6 mesiacov: 82 kusov
- chovné jalovice: 77 kusov
- VTJ: 35 kusov
- výkrm HD: 124 kusov
- kravy: 168 kusov

Priemerná ročná dojivosť na kus a deň bola na úrovni 16,11 l, čo je oproti predchádzajúcemu roku pokles o 2,51 l/ks/deň. Medziročne sa ročná dojivosť na dojnicu znížila z 6 784 litrov na 5 886 litrov, teda o 898 litrov. Odchov teliat na 100 kráv sa v porovnaní s rokom 2022 znížil z vlaňajších 92 ks na 87 ks. Narodilo sa 165 teliat, z čoho 22 uhynulo. Do základného stáda bolo prevedených z jalovíc 64 ks a 57 ks kráv bolo zo stáda vyradených.

Priemerné denné prírastky zvierat boli nasledovné:

kategória zvierat	Prírastky v kg/ks/deň r. 2022	r. 2023	Vývoj v % r. 2023/2022
teľatá do 6 mesiacov	0,60	0,65	108,33
chovné jalovice	0,70	0,97	138,57
výkrm HD	0,99	1,09	110,10

Uvedenými prírastkami bolo vyprodukovaných 91 ton hovädzieho mäsa, čo je medziročne o 19 ton menej a plnenie plánovanej produkcie zvierat na 82,73 %.

Priemerná realizačná cena mlieka sa zvýšila z 0,42 €/l na 0,46 €/l. Realizačné ceny jatočných kráv je rovnako ako v roku 2022 1,50 €/kg. Oproti minulému roku sa znížila i priemerná realizačná cena výkrmových býkov z 2,49 €/kg na 2,43 €/kg, MHD priemerná realizačná cena sa zvýšila z 1,75 €/kg na 1,90 €/kg. Medziročný vývoj cien bol nasledovný:

predané výrobky	realizačné ceny v €/l a €/kg r. 2022	r. 2023	Vývoj v % r.2023/2022
mlieko	0,42	0,46	109,52
výkrm HD	2,49	2,43	97,59
kravy	1,54	1,50	97,40
MHD	1,75	1,90	108,57

Dosiahnutou produkciou v ŽV a uvedenými realizačnými cenami, dosiahli tržby za predaj mlieka a zvierat objem 630 tis. €, čo je medziročne menej o 17 tis. €. Najvyšší podiel na uvedených tržbách majú tržby za predaj mlieka vo výške 443 tis. €, za predaj jalovíc a výkrmových býkov sme utŕžili 137 tis. € a za predaj kráv 50 tis. €.

Dotácie na kravy sa dosiahli úroveň 44 tis. € .

Celkovo chov HD vykázal stratu 290 tis. €, čo je oproti predchádzajúcemu roku vyššia strata o 107 tis. €.

3. Investičná oblasť

V roku 2023 družstvo nakúpilo nasledovný hmotný majetok: sejačku Väderstad v hodnote 111 415 €, žací stroj Novacat v hodnote 26 164 €. Rekonštrukcia kancelárii v hodnote 88 986,76 €.

Celková obstarávacia hodnota hmotného majetku je vo výške 226 656,76 €. V priebehu roku 2023 družstvo odkúpilo poľnohospodársku pôdu, za ktorú zaplatilo 1 546,- €.

4. Analýza stavu a vývoja družstva

Úverová zadíženosť vyjadrená pomerom bankových úverov k aktívam nie je žiadna, nakoľko družstvo už nečerpá žiadny bankový úver. Využíva však úverové zdroje z VÚB Leasing, a. s., Bratislava, ktoré sú účtované ako dlhodobé záväzky a ich zostatok k 31. 12. 2023 je 223 510 €.

Celková zadíženosť aktív vyjadrená pomerom týchto záväzkov a aktív medziročne vzrástla z 2,93 % na 7,35%, čo znamená, že 7,35 % aktív je pokrytých cudzími zdrojmi.

Stupeň finančnej stability vyjadrený pomerom vlastného imania k celkovému majetku dosiahol hodnotu 0,81 a medziročne sa zvýšil o 0,04.

Platobná schopnosť družstva tzv. pohotová likvidita vypočítaná pomerom peňažných prostriedkov ku krátkodobým záväzkom, vzrástla z 0,36 € na 2,43 €, čo znamená, že na vyplatenie 1 € krátkodobých záväzkov má družstvo 2,43 €.

Bežná likvidita vyjadrená pomerom peňažných prostriedkov a krátkodobých pohľadávok ku krátkodobým záväzkom sa zvýšila z 1,05 € na 4,45 € t. j. pri zinkasovaní všetkých pohľadávok by pripadlo na 1 € záväzkov 4,45 € peňažných prostriedkov.

Pridaná hodnota družstva medziročne vzrástla z 647 tis. € na 876 tis. € a zabezpečuje pokrytie osobných nákladov družstva a daní.

Rentabilita výnosov, teda pomer výsledku hospodárenia pred zdanením k celkovým výnosom, dosiahla hodnotu 0,13, čo znamená, že na 1 € výnosov pripadá zisk 0,13 €.

III. Návrh na rozdelenie hospodárskeho výsledku z roku 2023

PDP Radošovce Paderovce hospodárilo v roku 2022 so ziskom po zdanení vo výške 284 343,31 €.

Predstavenstvo PDP Radošovce Paderovce doporučuje Výročnej členskej schôdzi nasledovné rozdelenie zisku po zdanení:

1.) **54 343,31 €** – prídel do sociálneho fondu, účet **472 211 – Tvorba sociálneho fondu z použiteľného zisku**
2.) **230 000,00 €** – preúčtovať na nerozdelený zisk, účet **428 022 – Nerozdelený zisk minulých rokov – r. 2023**

IV. Podnikateľský zámer na rok 2024

Pri tvorbe tohto plánu sme vychádzali zo súčasných nákupných cien jednotlivých druhov materiálov a trhových cien našich komodít. Ceny surovín, ktoré sa nám premietajú do nákladov v minulom roku vzrástli, podobný vývoj bol i v trhových cenách poľnohospodárskych komodít, ktoré v poslednom období zaznamenali pokles a sú veľmi nestále.

V roku 2024 plánujeme dosiahnuť zisk vo výške 178 tis. €. Celkové náklady sú plánované vo výške 2 270 tis. € a výnosy celkom vo výške 2 448 tis. €.

Predpokladané vybrané plánované náklady a výnosy v porovnaní s predchádzajúcim rokom sú nasledovné:

p.č.	Ukazovateľ	Skutočnosť rok 2023	Plán rok 2024
	NÁKLADY (v tis. €):		
1	Spotreba materiálu a energie	947	970
2	Služby	407	410
3	Osobné náklady	565	511
4	Dane a poplatky	37	37
5	Odpisy	277	270
6	Ostatné hospodárske a finančné náklady	66	72
	Náklady spolu	2299	2270
	VÝNOSY (v tis. €):		
7	Tržby za výrobky a služby	2290	1950
8	Aktivácia investícií	87	90
9	Tržby z predaja DM a zásob	50	52
10	Dotácie	321	270
11	Ostatné hospodárske a finančné výnosy	49	0
12	Zmena stavu vnútropodnikových zásob	-147	86
	Výnosy spolu	2650	2448
13	HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK	351	178

Rastlinná výroba

Rastlinná výroba bude hospodáriť na výmere 871 ha ornej pôdy s nasledovným osevom a plánovanými hektárovými výnosmi:

Plán osevu	ha	Úroda t/ha	Úroda spolu v t	Plán. realizač. ceny v €/ton
Pšenica ozimná potr.	45	6.0	270	-
Pšenica ozimná tvrdá	332	6.0	1992	335
Jačmeň ozimný krmny	40	7.0	280	-
Kukurica zrnová	-	-	-	-
Repka ozimná olejná	145	3.5	507	420
Cukrová repa	140	60.0	8 400	41
Silážna kukurica	75	40.0	3 000	-
Lucerna	26	20.0	520	-
Hrach krmny	30	4.0	120	200
Úhor	38			-

Za predpokladu, že sa naplní plánovaná produkcia v rastlinnej výrobe a pri predaji sa priblížime k plánovaným realizačným cenám, tak plánované tržby v rastlinnej výrobe by mali byť 1 300 tis. €, čo je medziročný pokles o 207 tis. €.

Nakoľko disponujeme dostatočným skladovacím priestormi, časť produkcie tvrdej pšenice plánujeme odpredať až v prvom štvrťroku 2025.

Plánované úlohy sme začali plniť už na jeseň 2023 sejbou ozimných plodín. Oziminy boli zasiate na výmere 562 ha okrem krmneho hrachu, ktorý bol zasiaty pre nepriazeň počasia až 29.2-1.3.2024 na výmere 30 ha.

Živočíšna výroba

V živočíšnej výrobe sa aj v roku 2024 budeme venovať iba chovu HD.

Stavy zvierat k 31. 12. 2024 plánujeme nasledovné:

- kravy: 161 ks
- teľatá do 6 mes.: 90 ks
- chovné jalovice: 96 ks
- VTJ: 24 ks
- výkrm HD: 121 ks

Celkový stav stáda k 31. 12. 2024 je 582 ks. S predpokladanými prírastkami v kategórii teliat - 0,60 kg/ks/deň, mladého hovädzieho dobytka - 0,85 kg/ks/deň a u výkrmu HD - 1.00 kg/ks/deň, by sme dosiahli produkciu mäsa v objeme 96 ton.

Očakávaná ročná produkcia mlieka je 1 089 tis. litrov mlieka, čo je v prepočte na jednu dojnicu 6 763 l mlieka za rok a dojivosť 17,50 l/ks/deň.

Aby sme naplnili plánované stavy zvierat, je nevyhnutné splniť odchov teliat od 100 kráv v počte 90 ks.

Odpredajom plánovanej produkcie živočíšnej výroby by sme dosiahli tržby na tomto úseku v objeme 690 tis. € v nasledovnej štruktúre:

- tržby za mlieko: 475 tis. €, priemerná realizačná cena 0,45 €/l
- tržby za mladé zvieratá: 163 tis. €, priemerná realizačná cena: 2,00 €/kg – jalovice a 2,50 €/kg – výkrm HD
- tržby za základné stádo: 52 tis. €, priemerná realizačná cena 1,50 €/kg – kravy.

Splnením plánovaných úloh v živočíšnej výrobe prispejeme k lepším výsledkom v chove HD na našom družstve.

Investičná oblasť

V roku 2024 neplánujeme nákup dlhodobého majetku, len v prípade ponuky kúpu pozemkov od vlastníkov pôdy.

V. Stanovisko predstavenstva k hospodárskym výsledkom a podnikateľskému zámeru

Predstavenstvo PDP Radošovce – Paderovce schvaľuje rozbor hospodárenia družstva za rok 2023 a podnikateľský zámer na rok 2024 a doporučuje ich na schválenie výročnej členskej schôdzi.

Účtovná závierka reálne zobrazuje finančnú situáciu družstva a bola spracovaná v súlade so všeobecne záväznými predpismi a nariadeniami.

Po 31. 12. 2023 t. j. po skončení účtovného obdobia nenastali žiadne udalosti, ktoré by mali vplyv na verné zobrazenie skutočností, ktoré sú predmetom účtovania.

Družstvo nevynakladá žiadne náklady na činnosti v oblasti výskumu a vývoja a ani ich neplánuje v budúcnosti vynaložiť.

V priebehu roka 2023 družstvo nenadobudlo žiadne dočasné listy, obchodné podiely ani akcie iných spoločností.

Účtovná jednotka nemá organizačnú zložku v zahraničí.

Dňa 23. 2. 2024 bol ukončený audit účtovnej závierky za rok 2023. Audit uskutočnila Ing. Terézia Račková, členka Slovenskej komory audítorov, ktorá je oprávnená vykonávať audit na základe licencie SKAU č. 314. Výrok audítora a účtovná závierka sú neoddeliteľnou súčasťou tejto výročnej správy.

V Radošovciach, dňa 23. 2. 2024
Vypracovali: Milan Vyskoč, Daniela Vyskočová

Poľnohospodárske družstvo podielnikov
Radošovce - Paderovce
919 30 RADOŠOVCE, DIČ: 2020390306
IČO: 699381, IČ DPH: SK2020390306
OR: OS v Trnave, od. Dr., vl. 130/T

Milan Vyskoč
Predseda predstavenstva
PDP Radošovce - Paderovce